

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžfk/29/2018
Identifikačné číslo spisu: 8017200247
Dátum vydania rozhodnutia: 11.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8017200247.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Valašikovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Milučkého a JUDr. Anny Peťovskej, PhD. v právnej veci žalobcu: Igor Ilčák, Ústecko-Orlická 2346/15, 058 01 Poprad, IČO: 34 890 416, právne zastúpený: Hudzík & Partners, s.r.o., Mnoheľova 830/15, 058 01 Poprad, IČO: 47 251 654, proti žalovanému (sťažovateľovi): Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 100363845/2017 zo dňa 27.02.2017, v konaní o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 4S/16/2017-34 zo dňa 09.11.2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Žalobcovi p r i z n á v a úplnú náhradu trov kasačného konania.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „správny súd“) podľa ust. § 191 ods. 1 písm. c/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

2. V preskúmvanej veci súd dospel k záveru, že žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na ďalšie konanie je dôvodná. Žalovaný preskúmvaným rozhodnutím č. 100363845/2017 zo dňa 27.02.2017 podľa § 74 ods. 4 zákona č. 563/2009 Z.z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Prešov č. 103966728/2016 zo dňa 22.09.2016, ktorým podľa § 68 ods. 5 daňového poriadku vyrubil rozdiel dane v sume 1 947,60 Eur na dani z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie 2. štvrtrok 2014 daňovému subjektu (žalobcovi).

3. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane napriek tomu, že výsluchom svedka R. E. zistil, že k dodaniu služieb pre E. P. nedošlo a sám konštatoval, že sa jedná o fiktívne faktúry, ktoré neboli vypracované žalobcom, že k dodaniu služieb a tovaru nemohlo dôjsť pretože v tom čase sa všetci traja spoločníci spoločnosti FORTEN teda aj R. E., ktorý mal za A. Ilčáka vypracovať a podpisovať faktúry sa nachádzal preukázateľne v Belgicku. Spoločnosť FORTEN nemala zamestnancov ani stroje. Takéto konanie R. spoločníka spoločnosti FORTEN malo znaky podvodného konania za účelom získania nadmerného odpočtu pre spoločnosť PK - TRUCKS servis, s.r.o. Správca dane vyrubil žalobcovi rozdiel dane len z toho dôvodu, že táto daň bola uvedená na fiktívnych faktúrach, ktoré nie sú odrazom dodanej služby. Žalovaný napriek odvolacím námietkam v tomto smere rozhodnutie správcu dane potvrdil.

4. Podľa článku 21 (osoby zodpovedné za platbu dane) bod 1 písm. d/ smernice Rady 77/388/EHS v znení smernice Rady č. 2000/65/ES zo dňa 17. októbra 2000 (6 smernica) podľa vnútorného systému nasledovné osoby zodpovedajú za platbu dane z pridanej hodnoty: akákoľvek osoba, ktorá uvedie daň z pridanej hodnoty na faktúre alebo inom doklade, ktorý sa používa ako faktúra.

5. Krajský súd poukázal na to, že v článku 21 bod 1 písm. d/ 6 smernice, ktorá ako bolo vyššie uvedené je súčasťou nášho právneho poriadku od 01.05.2004 je zakotvená povinnosť akejkoľvek osoby, ktorá uvedie daň z pridanej hodnoty na faktúre alebo inom doklade, ktorý sa používa ako faktúra túto daň aj zaplatiť. V slovenskom právnom poriadku táto povinnosť bola transponovaná do § 69 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty (ďalej len „zákon o DPH“), a to ako povinnosť osoby, ktorá nie je platiteľom a pri dodaní tovaru alebo služieb uviedla vo faktúre daň zaplatiť túto daň. Taktiež v § 71 ods. 6 citovaného zákona bola zakotvená povinnosť platiteľa, ktorý vo faktúre uvedie vyššiu daň ako je povinný platiť podľa tohto zákona tú vyššiu sumu zaplatiť. Vzhľadom na to, že v rozhodujúcom zdaňovacom období bola súčasťou nášho právneho poriadku, je potrebné vykladať konkrétne znenie zákona tzv. eurokonformným výkladom, t.j. výkladom vnútroštátneho práva v súlade s ustanovením čl. 21 bod 1. písm. d/ šiestej smernice (tzv. nepriamy účinok smernice).

6. Správny súd ďalej uviedol že, eurokonformný výklad prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, ak je vnútroštátny predpis nepresný a necháva súdnemu orgánu prístup na voľnú úvahu. Eurokonformná interpretácia môže tiež poslúžiť na účely vyplnenia medzery vnútroštátneho predpisu, ustanoveniami práva únie.

7. Je pravda, že uvedenie šiestej smernice v prílohe zákona o DPH nepredstavuje jej priamu transpozíciu zo slovenského právneho poriadku, pretože smernica sa transponuje v jednotlivých ustanoveniach zákona a jej citácia v prílohe je len tzv. transpozičným odkazom umožňujúcim ďalšiu orientáciu vo vzťahu práva Európskej únie a národného práva. Avšak vzhľadom na to, že táto smernica je právne záväzná, keďže je súčasťou prílohy č. 6 zákona o DPH je potrebné z jej obsahu vychádzať pri aplikácii a výklade jednotlivých ustanovení zákona o DPH, a teda aj § 69 ods. 5, a tieto ustanovenia je súd povinný vykladať eurokonformným výkladom pretože vnútroštátne orgány aplikácie práva majú v rámci svojich právomocí vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, aby sa zabezpečila úplná účinnosť smernice a dosiahnutie jej cieľa (adeneler, C-212/04, 04.07.2006, bod 111) bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Nevyhnutným výsledkom tohto výkladu v danom prípade je taký výklad § 69 ods. 5, že sledovaný cieľ v článku 21 bod 1 písm. d/ šiestej smernice sa dosiahne len vtedy, pokiaľ platiteľ alebo osoba, ktorá nie je platiteľ to na faktúre uvedie akúkoľvek sumu dane, a to či už vyššiu akú mal platiť alebo ktorú vôbec nemal povinnosť platiť je povinný túto sumu zaplatiť. Takýto právny názor zaujal aj Európsky súdny dvor v rozsudkoch C-454/98 Schmeink a Strobel a C-643/11 LVK-56 EOOD.

8. Takýto výklad si osvojili aj daňové orgány aj napriek konštatovaniu, že sa jednalo o fiktívne faktúry a R. E. tieto vydal bez vedomia kontrolovaného daňového subjektu, a tieto podpísal jeho menom. Faktúry neboli zúčtované v účtovníctve spoločnosti FORTEN podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH. Z výsluchu žalobcu a J. - spoločníka Združenia FORTEN vyplynulo, že žalobca sa na podvodnom konaní R. E. nepodieľal a nevedel o zneužití práva, nevedel o fiktívnom plnení zo strany R. E. a nemal možnosť ovplyvniť dodržiavanie administratívnych povinností a zákonných postupov. Pri kontrolovanom

zdaniteľnom obchode je nesporné, že nemal ani vedomosť o dani z pridanej hodnoty uvedenej vo faktúrach.

9. Krajský súd bol toho názoru, že postup žalovaného a aplikácia § 69 ods. 5 zákona o DPH s odkazom na smernicu Rady má znaky arbitrárnosti, keď obidva daňové zákony napriek samotnej podstate zákona o DPH a ustanovenia § 19 zákona o DPH a ďalších ustanovení, kto je platiteľom dane a kedy vzniká daňová povinnosť, použili pre rozhodnutie o vyrubení rozdielov dane ustanovenie § 69 ods. 5 zákona o DPH. Takýto postup daňových orgánov však je v rozpore s akýmkoľvek pravidlami logiky zásady spravodlivosti a hrubo zasahuje do subjektívnych práv žalobcu, ktorý za daný stav nenesie žiadnu zodpovednosť a na podvodné činnosti sa žiadnym spôsobom nespoluodieľal.

10. Správny súd tiež konštatoval, že daňové orgány vec nesprávne právne posúdili a bez akéhokoľvek posúdenia veci podľa citovaných ustanovení zákona o DPH použili pre vyrubenie dane žalobcovi ustanovenie § 69 ods. 5 zákona o DPH, aj keď konštatovali, že bolo vedené trestné konanie voči fiktívnemu dodávateľovi K. ktorý však počas konania zomrel, ktorý sa na vypracovaní fiktívnych faktúr spoluodieľal a tieto opечатkoval a podpísal v mene žalobcu, pri svojom rozhodovaní nijak nezohľadnil.

11. Ako dôvodná sa javila súdu aj žalobná námietka v súvislosti s porušením princípu predvídateľnosti rozhodnutí, kde sa jednalo o obdobný prípad ako vo veci sp. zn. 4S/2/2016.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenie

12. Proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove podal žalovaný v postavení sťažovateľa (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť a navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

13. Sťažovateľ podanú kasačnú sťažnosť odôvodnil v zmysle § 440 ods. 1 písm. g/ SSP tým, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

14. V kasačnej sťažnosti uviedol, že smernica Rady 77/388/EHS, na ktorú poukázal krajský súd bola zrušená smernicou Rady 2003/112/ES zo dňa 28.11.2006, ktorá nadobudla účinnosť dňa 01.01.2007. Článok 203 v hlave XI smernice Rady 2003/11/ES stanovuje, že DPH platí každá osoba, ktorá uvedie túto daň na faktúre. Citovaný článok je zahrnutý do hlavy XI s názvom „Povinnosti zdaniteľných osôb a niektorých nezdaniteľných osôb“ kapitole 1, nazvanej „Platobná povinnosť“, oddiele 1 s názvom „Osoby povinné platiť daň správcovi dane“ a tento článok je premietnutý do § 69 ods. 5 zákona o DPH. V prípade, ak platiteľ (PK - TRUCKS servis, s.r.o.) podá daňové priznanie, v ktorom deklaruje odpočet DPH z faktúry vyhotovenej iným platiteľom (A. A.) za dodanie služby, pričom kontrolou bolo zistené, že k samotnému dodaniu služieb v skutočnosti nedošlo, na jednej strane dodávateľovi (A. A.) nevznikla síce daňová povinnosť podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH, a teda povinnosť platiť daň podľa § 69 ods. 1 zákona o DPH, ale vznikla mu povinnosť platiť daň uvedenú na faktúre podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH. Na druhej strane odberateľ (PK - TRUCKS servis, s.r.o.) nemôže odpočítať daň, pretože mu nevzniklo právo na odpočítanie dane v nadväznosti na § 49 ods. 1 zákona o DPH (dodávateľovi nevznikla daňová povinnosť z titulu dodania služby, vznikla mu len povinnosť zaplatiť daň, ktorú uviedol na faktúre).

15. Predmetnou problematikou sa zaoberajú aj rozsudky Súdneho dvora Európskej únie, najmä rozsudok vo veci C-642/11 Stroy trans EOOD. Zotrval na tom, že nakoľko z § 69 ods. 5 zákona o DPH vyplýva, že každá osoba, ktorá uvedie daň na faktúre, je povinná zaplatiť túto daň, potom akýkoľvek iný postup by bol v rozpore s uvedeným kogentným ustanovením, bol by nesprávny a tiež nezákonný.

16. Sťažovateľ uviedol, že žalobca podnikal ako člen združenia FORTEN na základe zmluvy o združení. V tomto združení bol osobou poverenou vyhotovovať okrem iného faktúry. Zo zápisnice zo dňa

11.08.2014 vyplývalo, že R. E. ako ďalší člen združenia vyhotovoval predmetné faktúry v mene žalobcu a s jeho súhlasom, a preto žalobca nesie zodpovednosť za ich vystavenie. Na tento právny záver žalovaného podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH nemá vplyv ani trestné konanie.

17. Sťažovateľ nesúhlasil so záverom súdu o dôvodnosti žalobnej námietky v súvislosti s porušením princípu predvídateľnosti rozhodnutí, nakoľko predmetom konania v obdobnej veci bolo iné zdaňovacie obdobie, iný odberateľ, iný skutkový stav, a preto podľa sťažovateľa nemožno hovoriť o obdobnom prípade.

18. Žalobca sa k podanej kasačnej sťažnosti nevyjadril.

III.

Konanie na kasačnom súde

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (ďalej aj „kasačný súd“) (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačnú sťažnosť podal včas účastník konania zastúpený v súlade s ust. § 449 ods. 2 písm. a/ SSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 445 SSP preskúmal vec a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

20. Najvyšší súd SR ako príslušný súd podľa ust. § 11 písm. g/ SSP prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 455 SSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.nsud.sk podľa § 137 ods. 4 SSP v spojení s ust. § 452 ods. 1 SSP.

21. Predmetom skúmania kasačného súdu bol rozsudok krajského súdu z hľadiska posúdenia, či vec bola správne právne posúdená z dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti.

22. Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že Daňový úrad Prešov, pobočka Poprad ako správca dane vykonal u žalobcu daňovú kontrolu dane z pridanej hodnoty za 2. štvrtrok 2014, ktorá bola v zmysle Oznámenia o daňovej kontrole zo dňa 18.12.2014 začatá dňa 14.01.2015.

23. O výsledku kontroly vyhotovil správca dane dňa 21.07.2015 Protokol č. 2050451/2015, ktorý bol žalobcovi doručený spolu s výzvou na vyjadrenie sa k protokolu dňa 30.07.2015.

24. Správca dane zistil, že kontrolovaný daňový subjekt za uvedené zdaňovacie obdobie podal k dani z pridanej hodnoty negatívne daňové priznanie. Z analýzy údajov z podaných kontrolných výkazov za uvedené zdaňovacie obdobie bolo zistené, že v júni 2014 daňový subjekt vystavil faktúry pre spoločnosť PK-TRUCKS servis, s.r.o.

25. Konkrétne išlo o faktúry za dodanie služieb, a to faktúra č. 2014/10 zo dňa 05.06.2014 za predaj a porez palivového dreva - základ dane 520,- Eur, DPH 104,- Eur, faktúra č. 2014/11 zo dňa 03.06.2014 za náter strechy - základ dane 3.197,- Eur, DPH 639,40 Eur a faktúra č. 2014/13 zo dňa 09.06.2014 za premaľovanie interiéru kancelárskych priestorov - základ dane 1 176,- Eur, DPH 235,20 Eur. Ku kontrole boli predložené aj faktúry č. 2014/6 zo dňa 02.05.2014 za predaj kancelárskeho stola, kancelárskeho nábytku a polic - základ dane 2 750,- Eur, DPH 550,- Eur, č. 2014/8 zo dňa 02.05.2014 za predaj podľa dohody, za opravu a náter garážových brán - základ dane 1 275,- Eur, DPH 255,- Eur a č. 2014/9 zo dňa 13.05.2014 za prečistenie kanalizácie a vpustí - sedimentačných nádrží - základ dane 820,- Eur, DPH 164,- Eur tiež pre odberateľa PK-TRUCKS servis, s. r. o.

26. Správca dane zistené skutočnosti vyhodnotil tak, že dodaním tovaru a služieb v celkovej sume 11 685,60 Eur pre odberateľa PK-TRUCKS servis, s. r. o. na základe vyššie uvedených faktúr kontrolovanému daňovému subjektu vznikla daňová povinnosť a na základe toho bol povinný daň z pridanej hodnoty v celkovej výške 1 947,60 Eur uvedenú na faktúrach odvieť do štátneho rozpočtu. K

protokolu sa daňový subjekt v lehote určenej správcom dane nevyjadril.

27. Na základe uvedených skutočností správca dane vydal prvostupňové rozhodnutie č. 103966728/2016 zo dňa 22.09.2016, ktorým podľa § 68 ods. 5 daňového poriadku vyrubil rozdiel dane v sume 1 947,60 Eur na dani z pridanej hodnoty zo zdaňovacie obdobia 2. štvrťrok 2014 daňovému subjektu A. A.

28. Voči tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom bolo rozhodnuté preskúmaným rozhodnutím žalovaného.

29. Odvolací orgán konštatoval, že správca dane v napadnutom rozhodnutí vyhodnotil dôkazy a zistenia, ktoré získal v priebehu daňovej kontroly a vyrubovacieho konania a informácie, ktoré získal podľa § 24 ods. 4 daňového poriadku z iných konaní. Zo svedeckých výpovedí pre neho vyplynulo, že konatelia spoločnosti PK - TRUCKS servis, s.r.o. potvrdili prijatie tovaru a vykonanie prác od združenia FORTEN na základe predmetných faktúr. Členovia združenia FORTEN J. a kontrolovaný daňový subjekt Igor Ilčák popreli uskutočnenie zdaniteľných obchodov z dôvodu, že všetci členovia združenia FORTEN sa v roku 2014 dlhodobo zdržiavali v zahraničí v Belgicku, kde vykonávali maliarske a tapetárske práce pre spoločnosť MALBEL, Sp. z o.o.. Na Slovensko prichádzali raz za dva mesiace na pár dní, pričom z ekonomických dôvodov chodili spoločným autom. Žalobca tvrdil, že R. E. nemohol byť prítomný pri začatí prác, pri ich preberaní, odovzdávaní faktúr a preberaní hotovosti za vykonané práce a dodaný tovar. Svoje tvrdenie podložil výpisom z účtu 2/2014 vedeného vo VÚB č. 3023659055, ktorého majiteľom bol R. E., a v dňoch, v ktorých sa mal podľa faktúr a príjmových pokladničných dokladov potvrdzujúcich prijatie hotovosti nachádzať na Slovensku, bol v Belgicku a platil platobnou kartou. V účtovníctve združenia sa nenachádzali doklady o nákupe materiálu a tovaru. Žiadny z členov združenia nemal zamestnancov, prostredníctvom ktorých by vykonával práce.

30. Správca dane konštatoval, že faktúry č. 2014/6, 2014/8, 2014/9, 2014/10, 2014/11 a 2014/13 sú fiktívnymi faktúrami vystavenými za účelom odpočítania dane odberateľom a že zdaniteľné obchody deklarované týmito faktúrami neboli uskutočnené. Napriek tomu daňovému subjektu vznikla vystavením faktúr a uvedením dane na faktúre daňová povinnosť podľa 69 ods. 5 zákona o DPH, podľa ktorého každá osoba, ktorá uvedie vo faktúre alebo v inom doklade o predaji daň, je povinná zaplatiť túto daň.

31. Nepriznaním dane z uvedených faktúr v daňovom priznaní a jej nezaplatením daňový subjekt porušil ustanovenie § 69 ods. 5 zákona o DPH. Správca dane považoval za nesprávny názor žalobcu, že je proti zásade spravodlivosti a proti zásade dobrej verejnej správy tvrdiť, že napriek tomu, že zdaniteľné obchody uvedené na fiktívnych faktúrach neboli uskutočnené, daňovému subjektu vznikla ich vystavením a uvedením dane na faktúrach daňová povinnosť v zmysle § 69 ods. 5 zákona o DPH a daňový subjekt je povinný ju zaplatiť.

32. Žalovaný poukázal na článok 203 smernice Rady 2006/112/ES zo dňa 28.11.2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, ktorý stanovuje, že DPH platí každá osoba, ktorá uvedie túto daň na faktúre. Tento článok smernice 112 bol premietnutý aj do § 69 ods. 5 zákona o DPH. Z uvedeného vyplýva, že aj v prípade, ak tovar alebo služba nebola dodaná, teda v prípade fiktívnych faktúr, je daňový subjekt povinný daň odvieť podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH z dôvodu, že ju uviedol na faktúre.

33. Podľa vyjadrenia A. A., združenie FORTEN fungovalo aj v roku 2014, vykonávalo činnosť, faktúry za združenie vyhotovoval R. E., aj ich pečiatkoval a podpisoval aj jeho menom. Toto potvrdili aj J. J. a R. E., ktorí uviedli, že združenie malo jednu pečiatku s menom A. A., ktorú používal R. E.. Členovia združenia sa dohodli, že R. E. bude robiť agendu združenia FORTEN, že bude vypisovať faktúry, pokladničné doklady, bude sa starať o robotu a komunikovať s obchodným partnermi. Podľa žalovaného, nešlo teda o zneužitie osobnej identity A. A., ani o zneužitie pečiatky združenia FORTEN. R. E. za združenie FORTEN obstarával zákazky, vystavoval faktúry, pokladničné doklady, preberal hotovosť na základe dohody všetkých členov združenia.

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

34. Podľa § 3 ods. 3 daňového poriadku správca dane hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pritom prihliada na všetko, čo pri správe daní vyšlo najavo.

35. Podľa § 19 ods. 1 zákona o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania tovaru. Dňom dodania tovaru je deň, keď kupujúci nadobudne právo nakladať s tovarom ako vlastník.

36. Podľa § 19 ods. 2 zákona o DPH daňová povinnosť vzniká dňom dodania služby.

37. Podľa § 69 ods. 1 zákona o DPH platiteľ, ktorý dodáva tovar alebo službu v tuzemsku, je povinný platiť daň, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH každá osoba, ktorá uvedie vo faktúre alebo v inom doklade o predaji daň, je povinná zaplatiť túto daň.

39. V správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde (§ 2 ods. 1, ods. 2 SSP).

40. Správne súdy v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom (§ 6 ods. 1 SSP).

41. Úlohou správneho súdu pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

42. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

43. Kasačný súd preskúmal rozsudok správneho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu a konanie mu predchádzajúce, a to najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zásadnými námietkami uvedenými v žalobe, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

44. Kasačný súd vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove potom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ust. § 461 SSP dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických

argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem, obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa kasačný súd stotožnil v celom rozsahu.

45. Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje v zmysle ust. § 464 ods. 1 SSP na obdobnú vec sp. zn. 1Sžfk/62/2017 zo dňa 10.12.2018, vychádzajúcu z tých istých skutkových zistení, totožných účastníkov konania, týkajúcu sa len iného daňového obdobia.

46. Povinnosť odvieť daň podľa § 69 ods. 5 zákona o DPH má daňový subjekt, ktorý daň uvedie na faktúre, a to bez ohľadu na skutočnosť, či daňová povinnosť vznikla dodaním tovaru alebo služby (§ 69 ods. 1 zákona o DPH). Povinnosť zaplatiť daň vo výške uvedenej na faktúre má v zmysle uvedeného ustanovenia aj ten, koho daňová povinnosť by bola v skutočnosti nižšia. Predmetné ustanovenie zákona o DPH má sankčnú povahu a jeho účelom je nabádať daňové subjekty k správnej aplikácii zákona o DPH a tiež zabezpečiť odvedenie dane aj z fiktívnych obchodov, ktoré daňový subjekt vystavujúci faktúru len predstiera, spravidla v záujme dosiahnutia daňovej výhody vo forme odpočítania dane.

47. V prejednávanom prípade je zrejmé, že žalobca predmetné faktúry nevystavil, pretože tak urobil R. E., pričom zjavne zneužil dohodnutý mechanizmus fungovania združenia fyzických osôb FORTEN, v ktorom mal podľa dohody jeho členov vystavovať faktúry za plnenia poskytnuté členmi združenia v mene a na účet žalobcu ako samostatnej registrovanej zdaniteľnej osoby. Bez vedomia a súhlasu žalobcu potvrdil pečiatkou „Igor Ilčák FORTEN“ a svojim podpisom vystavenie dodávateľských faktúr na plnenia pre odberateľa, ktoré sa neuskutočnili.

48. Kasačný súd je toho názoru, že za daných skutkových okolností nemožno pri zachovaní elementárnej spravodlivosti a rešpektovaní účelu ustanovenia § 69 ods. 5 zákona o DPH pripísať žalobcovi vystavenie sporných fiktívnych faktúr a zaťažiť ho daňovou povinnosťou uvedenou na faktúrach, pretože bolo jednoznačne preukázané, že vystavenie fiktívnych faktúr s uvedením dane bez vedomia a súhlasu žalobcu nebolo konaním jeho osoby ako platiteľa dane, ani zaväzujúcim konaním v jeho mene a na jeho účet. O skutočnom úmysle žalobcu svedčí jeho účtovná evidencia a priznanie k dani za predmetné zdaňovacie obdobie, v ktorých sa predmetné faktúry nenachádzajú. Je zjavné, že žalobca sa sám stal obeťou protiprávnej činnosti iných osôb, a preto ho nemožno vyrubeniť dane na základe § 69 ods. 5 zákona o DPH sankcionovať za následok, na ktorom sa nijako nepodieľal. Vystavené faktúry sú preto dôkazom o nezákonnej činnosti tých, ktorí ich vystavili a potvrdili, nemôžu byť však právnym dôvodom pre vymáhanie dane na nich uvedenej od žalobcu.

49. Kasačný súd nijako nespochybňuje zákonnú povinnosť daňového subjektu v zmysle § 69 ods. 5 zákona o DPH uhradiť daň, ktorú uvedie na faktúre, čo nepochybne potvrdzuje aj rozhodnutie Súdneho dvora (C-642/11 Stroy trans EOOD), na ktoré sťažovateľ poukázal. Od uvedeného prípadu sa však dôkazná situácia vo veci žalobcu odlišuje v tom, že žalobca ako samostatný registrovaný platiteľ dane sporné faktúry nevystavil a daň na nich neuviedol. Neurobil to v zastúpení žalobcu ani nikto iný, z koho konania by mohla vzniknúť daňová povinnosť priamo žalobcovi.

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t.j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia najvyššieho súdu meritórne odchyliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Navyše, s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

51. V dôsledku uvedených okolností dospel kasačný súd k totožnému záveru, vyplývajúcemu z rozhodnutia iného senátu tohto súdu vo veci sp. zn. 1Sžfk/62/2017, a preto kasačnú sťažnosť podľa ustanovenia § 461 SSP pre jej nedôvodnosť zamietol.

52. O trovách kasačného konania rozhodol najvyšší súd v súlade s § 167 ods. 1 v spojení s § 175 ods. 1 SSP a § 467 ods. 1 SSP, nakoľko žalobca bol v kasačnom konaní plne úspešný. O výške náhrady trov

konania rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

53. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.